

Broj: 01-21-2199-21 /16/NDG
Sarajevo, 25. 5. 2016. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Parlamentarna skupština
Sekretarijat

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 27.01.2016			
Organizacioni jedinica	Ministarska kancelarija	Redni broj	Broj priloga
03-37	1560	16	16

B

PREDMET: Informacija o provođenju Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Evrope i Bosne i Hercegovine u vezi sa Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje sa obrazloženjem, dostavlja se.-

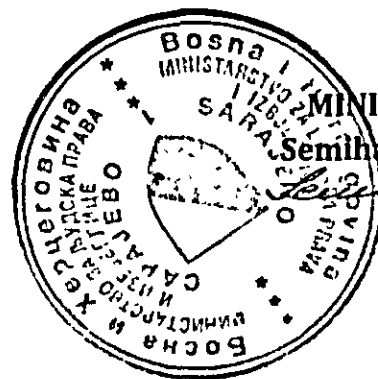
Vijeće ministara BiH je, na 53. sjednici održanoj 26. 4. 2016. godine, razmotrilo i usvojilo Informaciju o provođenju Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Evrope i Bosne i Hercegovine u vezi sa Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje sa obrazloženjem.

Jedan od zaključaka Vijeća ministara BiH je da se zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da predmetnu informaciju odmah dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, s ciljem upoznavanja i nadležnog postupanja.

U skladu sa zaključcima Vijeća ministara BiH, u prilogu akta dostavljamo Vam Informaciju o provođenju Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Evrope i Bosne i Hercegovine u vezi sa Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje sa obrazloženjem, pripremljenu na jezicima i pismima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Takođe, u prilogu akta dostavljamo i Obavijest o zaključku Vijeća ministara BiH, akt broj 05-07-1-1290-12/16 od 27. 4. 2016. godine.

S poštovanjem,

MINISTRICA
Semirha Borovac

Prilog: kao u tekstu

Kerning

Broj: 05-07-1-1290-12/16
Sarajevo, 27.4.2016. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH

29.04.2016			
Broj odluka	Broj opisane	Broj opisane	Broj opisane
06	21	2199-20	13

4h

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE
- n/r tajnika Ministarstva -

PREDMET: Obavijest o zaključku Vijeća ministara BiH

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 53. sjednici održanoj 26.4.2016. godine, razmotrilo je i usvojilo Informaciju o provođenju Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Evrope i Bosne i Hercegovine u vezi s Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje, s obrazloženjem, te s tim u vezi zaključilo:

- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da u svojstvu Vodeće institucije radi na osiguranju neophodnih ljudskih resursa kao i materijalnih i finansijskih sredstava za troškove implementacije, a sve u saradnji sa nadležnim ministarstvima i drugim tijelima uključenim u njegovu implementaciju;
- zadužuju se nadležna ministarstva na nivou Bosne i Hercegovine da pruže svu neophodnu podršku Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice u implementiranju ovog važnog Programa;
- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da, u skladu sa usvojenim Programom rada, redovno informira Vijeće ministara Bosne i Hercegovine o napretku u provođenju Sarajevskog procesa i realiziranju Državnog projekta stambenog zbrinjavanja u okviru Regionalnog stambenog programa;
- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da predmetnu informaciju odmah dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, s ciljem upoznavanja i nadležnog postupanja.

O zaključku vas informiramo radi njegove provedbe.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

INFORMACIJA

**o provođenju Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Evrope i
Bosne i Hercegovine u vezi s Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje**

SAŽETAK

- ❖ U sklopu inicijative za okončanje dugotrajnog raseljenja nastalog kao posljedica sukoba u regionu od 1991. do 1995. godine, Bosna i Hercegovina, Republika Hrvatska, Republika Srbija i Crna Gora, kao zemlje partneri, izradile su zajednički regionalni višegodišnji program s ciljem osiguranja trajnih rješenja za najugroženije izbjeglice i interno raseljene osobe.
- ❖ Programom su predviđena stambena rješenja za gotovo 27.000 domaćinstava izbjeglih i raseljenih osoba u četiri zemlje regiona, odnosno ukupno oko 74.000 korisnika.
- ❖ Ukupna vrijednost ovog programa procijenjena je na oko 1,2 milijarde KM, od čega su se zemlje regiona obavezale osigurati oko 160 miliona KM u negotovinskoj kontribuciji, što iznosi gotovo 15% od ukupnog iznosa.
- ❖ Zajednički program pod nazivom Regionalni stambeni program (RSP) zemlje partneri predstavile su na Donatorskoj konferenciji održanoj 24. 4. 2013. u Sarajevu, kada je registrirano više od 500 miliona KM u formi čvrsto obećanih donacija za njegovo provođenje.
- ❖ Program se sastoji od četiri projekta svake od partnerskih zemalja, a cilj Državnog projekta stambenog zbrinjavanja u Bosni i Hercegovini je osigurati trajna i održiva stambena rješenja kroz povratak i reintegraciju u prijeratnim mjestima prebivališta ili lokalnu integraciju u mjestima raseljenja za 5.400 porodica ili 14.000 izbjeglih i raseljenih osoba.
- ❖ Ukupni troškovi Državnog projekta stambenog zbrinjavanja u BiH iznose oko 200 miliona KM, od čega se Bosna i Hercegovina obavezala da će osigurati oko 15% ili 30 miliona KM, uglavnom u negotovinskim kontribucijama.
- ❖ Program se finansira iz multidonatorskog fonda kojim upravlja Razvojna banka Vijeća Evrope.
- ❖ Okvirni sporazum s Razvojnou bankom Vijeća Evrope u vezi s Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje Bosna i Hercegovina je potpisala 20. 8. 2013.
- ❖ Tokom planirane realizacije u trajanju od pet godina, projekat će se provoditi u talasima, za koje se pripremaju posebni potprojekti, a na osnovu Okvirnog sporazuma za svaki potprojekat potpisuje se odgovarajući sporazum o grantu, u skladu sa Zakonom o postupku zaključivanja i izvršenja međunarodnih ugovora.
- ❖ Bosna i Hercegovina je do sada podnijela aplikacije za četiri potprojekta ukupne vrijednosti oko 80 miliona KM, u okviru kojih će se osigurati stambeno zbrinjavanje oko 1.870 porodica.
- ❖ Sve podnesene aplikacije su odobrene, što znači da su sredstva za realizaciju potprojekata osigurana, a do sada su s Razvojnou bankom Vijeća Evrope potpisani sporazumi o grantu za provođenje tri potprojekta (BiH1, BiH2 i BiH3), dok je u pripremi potpisivanje sporazuma i za preostali, četvrti odobreni potprojekat (BiH4).
- ❖ Okvirnim sporazumom Bosna i Hercegovina imenovala je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH kao vodeću instituciju u pogledu Državnog projekta za stambeno zbrinjavanje i svih potprojekata s tim u vezi, kojem je ujedno povjereno i izvještavanje o projektu.
- ❖ Provođenje projekta Bosna i Hercegovina povjerila je jedinicama za realizaciju, i to: Ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica Federacije BiH, Ministarstvu za izbjeglice i raseljena lica RS-a i Odjeljenju za raseljena lica, izbjeglice i stambena pitanja Brčko Distrikta BiH.

- ❖ U saradnji s lokalnim zajednicama, vodeća institucija i jedinice za realizaciju počele su s provođenjem sva tri potprojekta za koje su potpisani sporazumi o grantu (BiH1, BiH2, BiH3). Ovi potprojekti provode se u više od 70 gradova/općina širom BiH, od kojih 43 na području Federacije BiH, 27 na području RS-a, te Brčko Distrikt BiH.
- ❖ U okviru potprojekta BiH1, ukupne vrijednosti oko 5,5 mil. KM koji obuhvata osiguranje građevinskog materijala za 20 porodica i pomoć u obnovi po sistemu ključ u ruke za 150 porodica, završena je isporuka građevinskog materijala i izgradnja svih 20 objekata za lokalnu integraciju je u završnoj fazi. Počeli su radovi na obnovi i izgradnji 50 objekata za povratak raseljenih osoba. Pokrenuti tenderi za izvođenje radova na 100 kuća za potrebe povratka izbjeglih osoba iz zemalja regiona u BiH su u fazi evaluacije ponuda.
- ❖ Potprojektom BiH2, ukupne vrijednosti blizu 30 miliona KM osigurat će se stambena rješenja za 750 domaćinstava za povratak i reintegraciju i 30 stambenih rješenja za lokalnu integraciju u BiH. Izbor korisnika iz kategorije interno raseljenih osoba i izbjeglih osoba iz R Hrvatske u BiH je završen i u toku je evaluacija tendera za projektiranje više od polovine kuća. Nakon što se provede dodatna terenska verifikacija predselektiranih korisnika iz kategorije izbjeglih osoba iz BiH u zemljama regiona (R Hrvatskoj i R Srbiji), bit će raspisani tenderi i za projektiranje preostalih kuća koje će se početi graditi u proljeće naredne godine, tako da bi se do kraja 2016. godine moglo planirati useljenje svih 950 porodica u njihove domove izgrađene u okviru potprojekata BiH1 i BiH2.
- ❖ U okviru potprojekta BiH3, čija ukupna vrijednost iznosi također blizu 30 miliona KM, izgradit će se 20 stambenih zgrada s ukupno 438 stanova za neprofitno socijalno stanovanje. Stanovi su namijenjeni za integraciju izbjeglih i raseljenih osoba u BiH koji su predselektirani radi definiranja strukture stambenih jedinica shodno potrebama najranjivijih korisničkih porodica. Stanovi će biti u vlasništvu lokalnih zajednica koje su osigurale infrastrukturno opremljeno zemljište. Dvije od 19 lokalnih zajednica (Općina Ilidža u Federaciji BiH i Grad Banja Luka u RS-u) imaju već gotove glavne projekte za zgrade i u januaru 2016. godine bit će raspisani tenderi za izvođenje radova. Pet lokalnih zajednica već je objavilo tendere za glavne projekte što će činiti dodatnu kontribuciju ovom potprojektu. Za ostale gradove/općine pripremljen je projektni zadatak i tenderi za usluge projektiranja bit će objavljeni početkom 2016. godine. Očekuje se da sve zgrade budu završene i korisnici useljeni do kraja 2017. godine.
- ❖ Već su počele pripreme i za realizaciju potprojekta BiH4 u okviru kojeg će se obnoviti 435 porodičnih kuća za povratak interno raseljenih lica i izbjeglica iz BiH te izgraditi 45 porodičnih kuća za lokalnu integraciju interno raseljenih lica u BiH. Korisnici su identificirani i u toku je provjera ispunjavanja uslova za dobivanje pomoći u zemljama regiona, a provođenje projekta početak će odmah po potpisivanju sporazuma o grantu čija ukupna vrijednost iznosi blizu 20 miliona KM.
- ❖ Konačno, u skladu s Okvirnim sporazumom, iz doprinosa Evropske unije, Razvojna banka Vijeća Evrope podržava provođenje Državnog projekta za stambeno zbrinjavanje i time obezbjeđuje podršku u tehničkoj pomoći za Strukturu za **provođenje** te podršku za sufinansiranje operativnih troškova realizacije. Sporazum o prvom grantu za podršku uskoro će biti potpisan, čime će se steći uslovi za korištenje sredstava u svrhu pokrivanja dijela troškova realizacije potprojekata u vezi s Državnim projektom za stambeno zbrinjavanje u okviru Regionalnog stambenog programa, koji su do sada pokriveni iz budžeta državnog i entitetskih ministarstava.

Uvod

Sarajevskom deklaracijom od 31. 1. 2005. Bosna i Hercegovina, Republika Hrvatska, Republika Srbija i Crna Gora kao zemlje partneri uspostavile su blisku saradnju s ciljem osiguranja pravednog i trajnog rješenja pitanja izbjeglica i raseljenih osoba u regionu, obavezujući se da će u rješavanju pitanja izbjeglica i raseljenog stanovništva omogućiti proces povratka ili lokalne integracije na nediskriminacijskoj osnovi i na osnovu njihove pojedinačne odluke pružajući pomoć i podršku u saradnji s UNHCR-om, EU-om i OSCE-om. Ova inicijativa postala je poznata kao *sarajevski proces*.

Uz uvjerenje da će postizanje pravednih, sveobuhvatnih i trajnih rješenja za izbjeglice i interno raseljene osobe u regionu suštinski doprinijeti produbljivanju dobrosusjedskih odnosa i osiguranju stabilnosti u regionu i uz svijest da je uspješno rješavanje ovih pitanja od vitalnog značaja za daljnje unapređenje pozitivnih i plodnih odnosa između četiri zemlje i njihovih građana, načela uspostavljena Sarajevskom deklaracijom i dalje razrađena u Beogradskom zajedničkom saopćenju od 25. 3. 2010. zemlje partneri reafirmirale su i potvrdile 7. 11. 2011. na preglednoj konferenciji u Beogradu, kada je potpisana zajednička deklaracija ministara vanjskih poslova četiri zemlje regiona.

Imajući u vidu relevantno zakonodavstvo, strategije, programe i akcione planove svake od zemalja, kao i međunarodne norme i standarde, zemlje partneri ponovo su se obavezale na saradnju u duhu dobre volje kako bi se zaštitila i unaprijedila prava izbjeglica, povratnika i interno raseljenih osoba i osigurala sva neophodna politička, materijalna, pravna, socijalna i druga podrška potrebna za okončanje dugotrajnog raseljenja nastalog kao posljedica sukoba u regionu iz 1991. do 1995. godine.

U tu svrhu, četiri zemlje izradile su regionalni plan rada koji ocrtava aktivnosti koje se preduzimaju kako bi se uklonile prepreke i postigla trajna rješenja problema dugotrajnog raseljenja u regionu. Osim toga, postignut je dogovor o Zajedničkom regionalnom višegodišnjem programu s ciljem osiguranja trajnih rješenja za najugroženije izbjeglice i interno raseljene osobe, koji je sastavni dio potpisane ministarske deklaracije.

Programom su predviđena stambena rješenja za gotovo 27.000 domaćinstava u četiri zemlje, odnosno sveukupno oko 74.000 korisnika, izbjeglih osoba koje se javljaju između četiri zemlje regiona, te ograničen broj interno raseljenih osoba u BiH i Crnoj Gori.

Ukupna vrijednost ovog programa procijenjena je na oko 584 miliona eura, od čega su se zemlje regiona obavezale osigurati oko 83 miliona eura, što iznosi gotovo 15%. Učešće zemalja sastoji se od sredstava koja će svaka zemlja osigurati za završetak projekta, uključujući infrastrukturno opremljeno zemljište, priključak na primarnu i sekundarnu infrastrukturu, tehnički prijem objekta, različite dozvole, kao i određeni finansijski doprinos za druge projektne aktivnosti.

Na Donatorskoj konferenciji, održanoj 24. 4. 2013. u Sarajevu, zemlje partneri predstavile su zajednički program pod nazivom Regionalni stambeni program (RSP) radi osiguranja nedostajućih sredstava za njegovo provođenje, kada je registrirano više od 260 miliona eura u formi čvrsto obećanih donacija u multidonatorski Fond RSP-a kojim upravlja Razvojna banka Vijeća Evrope (CEB).

Najznačajniju kontribuciju najavila je Evropska komisija koja će donirati ukupno 230 miliona eura, uglavnom kroz instrumente pretpristupne pomoći (IPA). Vlada Sjedinjenih Američkih Država najavila je da će donirati 10 miliona dolara, a donacije od po 5 miliona eura najavile su vlade Švicarske, Njemačke, Norveške i Italije. Danska će kao podršku RSP-u donirati ukupno 1,3 mil. eura, Turska 1 mil. eura, a značajan iznos od 500.000 eura najavila je Vlada Luksemburga. Među donatorima su se našle i one zemlje koje su najavile simbolične finansijske iznose, ali su na taj način iskazale svoju podršku nastojanjima zemalja partnera da zatvore poglavlje dugogodišnjeg raseljenja u regionu, i to: Češka, Kipar i Rumunija po 50.000 eura, te Mađarska 30.000 eura.

Gospođa Sadako Ogata, bivša visoka komesarka UN-a za izbjeglice, donirala je iznos od 25.000 eura namjenjujući ga za potrebe javne kampanje i promocije Programa.

Ostvareni napredak

Od Donatorske konferencije je prošlo više od tri godine. Nesporno su učinjeni ključni napreci i ostvareni stvarni i vrlo konkretni rezultati u pripremi neophodnog pravnog i administrativnog okvira, što je omogućilo da konačno u svakoj od zemalja, pa tako i u BiH, počne operativna realizacija Državnog projekta stambenog zbrinjavanja (u daljnjem tekstu: DPSZ) u vezi sa RSP-om.

Na nivou BiH blagovremeno je uspostavljen Projektno-implementationi tim za pripremu i provođenje DPSZ-a (PIT) kojim koordinira predstavnik Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH (MLJPI), a u čijem radu učestvuje oko 20 predstavnika svih relevantnih, domaćih i međunarodnih institucija i organizacija u BiH uključenih u provođenje DPSZ-a. Do sada je održano 26 sastanaka ovog tijela.

U izuzetno složenim političkim, ustavnim, administrativno-pravnim, finansijskim i drugim uslovima, partnerstvo između resornih institucija vlasti na svim nivoima u BiH je vrlo dobro, saradnja i konsultacije su institucionalne i kontinuirane, uključujući i saradnju s relevantnim predstavnicima međunarodne zajednice (donatori, posmatrači, partneri u realizaciji, tehnička pomoć i dr.), što može poslužiti kao primjer dobre prakse u BiH.

Urađena je Studija izvodljivosti, s detaljnim planom provođenja aktivnosti u okviru DPSZ-a, koju su odobrili donatori, s Evropskom unijom na čelu.

U skladu s institucionalnim ulogama u okviru svojih nadležnosti, Studijom izvodljivosti predviđen je sljedeća **ključna institucionalna organizacija DPSZ-a:**

- **Komisija za izbjeglice i raseljene osobe** čija se uloga ostvaruje davanjem općih, strateških smjernica;
- **Projektno-implementationi tim (PIT)**, kao upravni odbor projekta;
- **Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH (MLJPI)**, kao vodeća institucija koje je ujedno zaduženo i za ukupan monitoring nad provođenjem projekta;
- **Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske, te Odjel za izbjeglice, raseljena lica i stambena pitanja Brčko Distrikta BiH**, kao jedinice za implementaciju projekta (JIP FBiH-FMROI, JIP RS-MIRL RS, JIP Brčko Distrikt BiH);
- **Fond za povratak BiH**, koji je zadužen za finansijsku realizaciju projekta;
- **Lokalne zajednice** u kojima se osigurava stambeno zbrinjavanje (gradovi i općine).

U okviru MLJPI kao vodeće institucije uspostavljena je Jedinica za koordiniranje i vođenje projekta i imenovan je glavni menadžer DPSZ-a.

Jedinice za implementaciju realizirale su sve ciljeve uspostavljene nalazom verifikacijske misije CEB-a, a izradile su akcione planove za otklanjanje srednjih i manjih komentara i uspješno ih provele.

To je omogućilo da CEB pozitivno verificira i potvrdi implementacione strukture, čime je Bosna i Hercegovina ispunila sve pretpostavke za početak implementacije DPSZ-a u okviru RSP-a.

Svrha, ciljevi i korisničke kategorije DPSZ-a

Svrha zajedničkog programa je rješavanje regionalnog raseljenja iz perioda 1991.- 1995. godine i prema tome posebno je usmjeren na izbjeglice u četiri partnerske zemlje, a cilj projekta u Bosni i Hercegovini je da osigura trajna i održiva stambena rješenja kroz povratak i reintegraciju u prijeratnim mjestima prebivališta ili lokalnu integraciju u mjestima raseljenja, putem:

- obnove prijeratnih kuća i stanova
- osiguranja stanova u zgradama u kojima živi više porodica (socijalno stanovanje)

- pružanja pomoći za stambenu izgradnju
- smještaj u ustanovama socijalne zaštite.

U okviru DPSZ-a, u BiH je planirano osigurati stambena rješenja za 5.400 porodica ili 14.000 osoba, za najugroženije korisnike iz ciljanih kategorija, uključujući:

- 2.400 izbjegličkih porodica (5.000 osoba) koje se vraćaju u BiH iz Hrvatske, Srbije i Crne Gore,
- 600 izbjegličkih porodica (1.700 osoba) iz Hrvatske koje se integriraju u BiH/Republika Srpska i
- 2.400 porodica (7.000 osoba) iz kategorije najugroženijih interno raseljenih osoba koje žive izvan kolektivnih centara u BiH (korisnici iz kolektivnih centara nisu uključeni u DPSZ, jer su za rješavanje pitanja kolektivnih centara i alternativnog smještaja u BiH planirana kreditna sredstva, koja su, u međuvremenu, osigurana kod CEB-a).

DPSZ je koncipiran tako da osigura entitetsku, nacionalnu i izbalansiranost korisničkih kategorija, s ukupno po 1.800 korisničkih porodica iz svih konstitutivnih naroda u BiH.

Vrijednost DPSZ-a

Ukupni troškovi Državnog projekta stambenog zbrinjavanja u BiH iznose 101 milion eura, što predstavlja oko 17% ukupnih troškova Regionalnog stambenog programa.

Bosna i Hercegovina obavezala se da osigura oko 15 miliona eura za provođenje DPSZ-a, uglavnom kroz negotovinske kontribucije (dodjela građevinskog zemljišta, troškovi priključaka na infrastrukturu, troškovi izdavanja raznih dozvola, takse i sl.), kao i određeni finansijski doprinos za druge projektne aktivnosti.

Pravni osnov

Bosna i Hercegovina je prva od četiri zemlje koja je potpisala Okvirni sporazum s Razvojnomo bankom Vijeća Evrope u vezi s Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje.

Odluka o ratificiranju Okvirnog sporazuma objavljena je u „Službenom glasniku BiH“, broj 4/14 – Međunarodni ugovori i Sporazum je stupio na snagu 6. 3. 2014.

DPSZ se provodi u talasima, za koje se pripremaju posebni potprojekti koji se putem CEB-a dostavljaju Tehničkom komitetu, pa zatim prosljeđuju Skupštini donatora na odobravanje.

Na osnovu Okvirnog sporazuma, za svaki potprojekat potpisuje se odgovarajući sporazum o grantu, u skladu sa Zakonom o postupku zaključivanja i izvršenja međunarodnih ugovora.

Provedene aktivnosti

Shodno raspoloživosti sredstava u Fondu RSP-a, Bosna i Hercegovina je do sada podnijela četiri aplikacije za provođenje potprojekata DPSZ-a u vezi s RSP-om, a za koje je Skupština donatora odobrila sredstva osigurana u Fondu RSP-a.

U skladu s odlukom Evropske komisije, iskoristivost IPA sredstava kojima se u najvećem dijelu finansiraju do sada odobreni potprojekti svih zemalja uključujući i potprojekte BiH ističe krajem novembra 2017. godine, do kada se sve ugovorene usluge i radovi moraju fakturirati, što znači da do tada mora biti završena realizacija svih potprojekata za koje su sredstva odobrena.

U okviru četiri odobrena potprojekta osigurat će se stambeno zbrinjavanje oko 1.870 porodica, kako slijedi:

Pregled odobrenih potprojekata					
Potprojekat	Vrijednost u eurima	Građevinski materijal	Re/konstrukcija kuća	Izgradnja stanova	Ukupno SJ
BiH1	2.668.500	20	150		170
BiH2	14.634.324		780		780
BiH3	14.371.287			438	438

BiH4	9.620.371		480		480
Ukupno	41.294.482	20	1.380	438	1.868

Do sada su sa CEB-om potpisani sporazumi o grantu za provođenje tri potprojekata (BiH1, BiH2 i BiH3), dok je u pripremi potpisivanje sporazuma i za preostali odobreni potprojekat (BiH4). U ime BiH, sporazume o grantu potpisao je ministar finansija i trezora BiH.

Sporazumi se privremeno primjenjuju paralelno dok traje procedura ratificiranja, a kao preduslov za isplatu tranši sredstava granta Bosni i Hercegovini od strane CEB-a, osigurano je neophodno pravno mišljenje Ministarstva pravde BiH za sva tri potpisana sporazuma.

Provedene aktivnosti za izbor korisnika

Izbor korisnika provodi se u skladu s *Uputstvom o načinu i procedurama za odabir korisnika pomoći koja se dodjeljuje u okviru Regionalnog stambenog programa („Sl. glasnik BiH“, broj 69/13)*.

Na osnovu pomenutog uputstva, oformljene su tri zajedničke prvostepene komisije za izbor korisnika DPSZ-a. Dvije imenuju federalni ministar raseljenih osoba i izbjeglica (FMROI) i ministar za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske (MIRL RS), a treća komisija je za Brčko Distrikt BiH.

Zadatak prvostepenih komisija bio je da pregledaju prijave pristigle na javne pozive u okviru RSP-a, koje su 2013. godine objavila sva tri ministarstva i na koje je zaprimljeno blizu 27.000 porodičnih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje ukupno oko 100.000 osoba.

Drugostepena komisija koju imenuje ministar za ljudska prava i izbjeglice BiH (MLJPI) postupa po prigovorima na preliminarne liste korisnika koje utvrđuju prvostepene komisije.

Zbirni pregled prijava zaprimljenih na javne pozive	MLJPI	FMROI	MIRL RS	UKUPNO
INTEGRACIJA	21	434	7.784	8.239
Izbjeglice iz Hrvatske u BiH	21		1.546	1.567
Raseljene osobe u BiH	0	434	6.238	6.672
POVRATAK I REINTEGRACIJA	9.104	5.000	3.361	17.465
Izbjegle osobe iz BiH u zemljama regiona	7.885	76	120	8.081
Raseljene osobe u BiH	517	1.880	2.662	5.059
Izbjegle i raseljene porodice koje su se već vratile	702	3.044	579	4.325
Nisu DPSZ KATEGORIJE	427	121	134	682
Izbjegle osobe iz BiH/Izvan regiona	392	50	57	499
Nepoznate adrese boravka, zahtjevi za kompenzaciju i sl.)	35	71	77	183
UKUPAN BROJ EVIDENTIRANIH ZAHTJEVA	9.552	5.555	11.279	26.386

- Tokom višemjesečnog rada u neprekidnom zasjedanju, dvije petočlane prvostepene komisije sastavljene od po dva člana iz entitetskih ministarstva (FMROI i MIRL RS) i jednog člana iz državnog ministarstva (MLJPI), uz monitoring predstavnika UNHCR-a i OSCE-a (po ovlaštenju donatora), uz izuzetne napore, početkom ove godine završile su pregled svih prijava za dobivanje pomoći u obnovi stambenih jedinica u svrhu povratka i reintegracije, dok će korisnike pomoći za integraciju izabrati entitetske komisije u kojima će biti i predstavnici općina u kojima se osigurava stambeno zbrinjavanje.
- Urađena je Metodologija za identiciranje područja na kojima je najveća koncentracija potencijalno najranjivijih korisnika i identificirani su potencijalno najranjiviji korisnici u općinama s velikim brojem podnesenih zahtjeva, a koje su komisije prioritarno obradile.

Ostale provedene aktivnosti

- Osigurane su i sve pretpostavke za rad na komplementarnim mjerama održivosti, a paralelno s odabirom korisnika, putem budžetskih sredstava i skupa s partnerima na

provođenju Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma (DMS), osigurani su i određeni konkretni projekti i programi kojima se podržava reintegriranje korisnika DPSZ-a.

- UNHCR i OSCE su potvrdili da je napravljen značajan napredak u sveobuhvatnoj identifikaciji rizika i mjera zaštite, s posebnim naglaskom na konsultativni proces između relevantnih učesnika za pružanje komplementarnih mjera održivosti.
- Pripremljeni su i razrađeni pokazatelji praćenja koji su uključeni u Studiju izvodljivosti i pojašnjene procedure monitoringa od strane MLJPI, a u skladu s preporukama finansijske revizorske kuće Deloitte, potpisan je i Memorandum o razumijevanju, kojim se uređuju finansijski tokovi i međusobni odnosi nadležnih institucija u realizaciji DPSZ-a;
- Također, uz koordinaciju MLJPI i učešće Ministarstva finansija i trezora BiH, Uprava za indirektno oporezivanje BiH donijela je *Instrukciju o postupku ostvarivanja carinskih i poreskih oslobođenja u skladu s Okvirnim sporazumom između Razvojne banke Vijeća Evrope i Bosne i Hercegovine u vezi s Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje*, („Sl. glasnik BiH“, broj 76/14), koja je stupila na snagu 23. 9. 2014.;
- Politika javne nabavke zasniva se na principima pravne prakse u EU i osigurana je jednakopravnost, nediskriminacija i transparentnost procesa;
- Svi priručnici potrebni za efikasno provođenje programa su pripremljeni, i to:
  - 1) Priručnik za implementaciju,
  - 2) Priručnik za monitoring,
  - 3) Priručnik za nabavku i
  - 4) Priručnik za komunikaciju.Ovim priručnicima se, uz jedinstven međunarodni i regionalni standard, ujedno osigurava i model implementacije koji je primjenjiv za BiH, uz puno poštivanje nacionalnog zakonodavstva;
- Pored mjera koje su provedene na unutrašnjem planu, predstavnici Bosne i Hercegovine aktivno učestvuju u radu svih struktura RSP-a, uključujući predsjedavanje centralnom, tzv. Alfa radnom grupom, čiji je zadatak priprema i koordiniranje aktivnosti zemalja partnera u RSP-u.

Status DPSZ-a po potprojektima

BIH1- Osiguranje građevinskog materijala za 20 porodica i pomoć u obnovi po sistemu ključ u ruke za 150 porodica

- Odabrani su korisnici potprojekta BIH1, i to: 20 korisnika iz kategorije izbjeglih osoba iz R Hrvatske i 50 korisnika iz kategorije interno raseljenih osoba, a nakon administrativne i terenske provjere u partnerskim zemaljama, odabrano je i 100 prioriternih korisnika iz kategorije izbjeglih osoba u zemljama regiona koje se vraćaju u BiH (po 50 korisnika iz Hrvatske i Srbije);
- Svi korisnici su verifikirani od UNHCR-a i OSCE-a koji su, u skladu sa zahtjevima donatora kao posmatrači procesa, osigurali potvrdu da je procedura izbora korisnika pravilno provedena kao i rezultirajuća lista;
- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, u svojstvu imenovane vodeće institucije i jedinice za implementaciju u ime Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica (JIP-FBiH) i Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske (JIP-RS), počeli su provođenje prvog potprojekta u saradnji s 22 grada/općine na području Federacije BiH (13) i Republike Srpske (9) koje su uključene u prvi talas.

- Završena je isporuka građevinskog materijala u vrijednosti od 241.840 KM, i uz donacije za ugradnju materijala koje je osiguralo MIRLRS, izgradnja 20 objekata za lokalnu integraciju je u toku u četiri grada/općine RS, i to: Banja Luka (5), Gradiška (5), Prijedor (5) i Trebinje (5).
- Nakon završenog projektiranja, revizije projekata, te provedenih tenderskih procedura za izvođenje radova, u toku je obnova i izgradnja 51 objekta za povratak raseljenih osoba, od čega 26 kuća u tri općine u FBiH: Foča/FBiH (6), Olovo (8) i Goražde (12) i 25 kuća u dvije općine u RS-u: Foča (15) i Novo Goražde (10);
- U toku su tenderi za izvođenje radova na 100 kuća za povratak izbjeglih osoba iz BiH u zemljama regiona (50 iz Hrvatske i 50 iz Srbije), od čega 60 kuća u 10 općina u FBiH i 40 kuća u 4 općine u RS-u, kako slijedi:

FBiH	60	RS	40
1. BOSANSKI PETROVAC	8	1. BROD	10
2. BOSANSKO GRAHOVO	13	2. DERVENTA	23
3. BUGOJNO	8	3. KOTOR VAROŠ	3
4. DOBRETIĆI	4	4. SREBRENICA	4
5. SANSKI MOST	7		
6. SARAJEVO-HADŽIĆI	2		
7. SARAJEVO-STARI GRAD	1		
8. SARAJEVO-VOGOŠĆA	3		
9. TRAVNIK	8		
10. TUZLA	6		

- Početak radova na re/konstrukciji preostalih 100 kuća iz potprojekta BiH1 očekuje se u proljeće 2016.

BiH2 - Osiguravanje stambenih rješenja za 780 domaćinstava za povratak i reintegraciju ili lokalnu integraciju u BiH

Komponenta 1 – izgradnja 30 kuća za potrebe lokalne integracije

- U okviru BiH2-Komponente 1 bit će izgrađeno 30 kuća za potrebe lokalne integracije za odabrane korisnike iz kategorije izbjeglih osoba iz R Hrvatske u BiH u sedam gradova/općina u RS-u: Banja Luka (4), Čelinac (2), Gradiška (6), Kozarska Dubica (5), Novi Grad (3), Prijedor (3) i Trebinje (7);
- S gradovima/općinama su potpisani sporazumi o saradnji na implementaciji potprojekta;
- Ugovoreno je projektiranje koje je u toku, nakon čega će biti objavljeni tenderi za izvođenje radova;
- Početak radova na izgradnji 30 kuća iz Komponente 1. očekuje se u proljeće 2016. godine.

Komponenta 2 – obnova 750 kuća za potrebe povratka u BiH i reintegracije izbjeglica i raseljenih osoba

- Kako bi se izabralo 750 korisničkih porodica za 2. komponentu potprojekta BiH2, provedena je dodatna terenska provjera u identificiranim prioritetnim područjima intervencije, a kojom su obuhvaćeni potencijalni korisnici za koje su komisije utvrdile da ispunjavaju opće kriterije, odnosno da su uz prijave dostavili potpunu i validnu dokumentaciju;
- Terensku verifikaciju korisnika vršilo je šest timova (po tri u svakom entitetu), u čijem radu je, uz po dva entitetska predstavnika, participirao i po jedan predstavnik MLJPI, te predstavnici UNHCR-a i/ili OSCE-a u svojstvu posmatrača, a u najvećem dijelu obilazaka učestvovali su i općinski službenici.

- Nakon obavljenih provjera, na osnovu nalaza i preporuka timova koji su na terenu izvršili intervju s blizu 2.000 aplikanata na javne pozive, **prvostepene komisije su 28. 5. 2015. utvrdile Preliminarnu listu 650 potencijalnih korisnika iz prve grupe.**
- **Liste su objavljene radi omogućavanja prava na prigovor, a paralelno je zatražena provjera stambenog statusa u mjestima raseljenja za potencijalne korisnike koji ne žive na adresama re/konstrukcije;**
- Po provjerama stambenog statusa koje su izvršile nadležne službe u mjestima raseljenja i provođenju postupka po prigovoru, **Drugostepena komisija predložila je finalnu listu 592 korisnika, za koju su UNHCR i OSCE potvrdili da je procedura izbora korisnika pravilno provedena kao rezultirajuća lista;**
- Postupak provjere mogućnosti rekonstrukcije (izdavanja građevinskih dozvola) je u finalnoj fazi, nakon čega **slijedi raspisivanje tendera za projektiranje;**
- **Provedene su aktivnosti na izboru 2. grupe korisnika iz BiH2 - Komponente 2. (izbjegle osobe koje se vraćaju u BiH iz zemalja regiona). Korisnici iz ove grupe su iznimno, uz odobrenje donatora, verificirani u BiH i trenutno je u toku dodatna provjera u R Hrvatskoj i R Srbiji za predselektirane korisnike.**
- **BiH2 će se provoditi u 30 gradova/općina (21 u FBiH i 9 u RS-u), a prema preliminarnim rezultatima izbora 750 korisnika iz Komponente 2., provizorni broj stambenih jedinica po gradovima/općinama dat je u donjoj tabeli:**

FBiH		506	RS		244
1.	BOSANSKO GRAHOVO	43	1.	BANJA LUKA	7
2.	BUGOJNO	8	2.	BERKOVIĆI	14
3.	BUSOVAČA	18	3.	BROD	30
4.	DOMALJEVAC-ŠAMAC	5	4.	DERVENTA	51
5.	DRVAR	30	5.	DOBOJ	22
6.	GLAMOČ	62	6.	GRADIŠKA	14
7.	JAJCE	9	7.	KOTOR VAROŠ	38
8.	KUPRES	30	8.	PRIJEDOR	39
9.	MAGLAJ	20	9.	TESLIĆ	29
10.	NOVI TRAVNIK	22			
11.	ODŽAK	38			
12.	ORAŠJE	50			
13.	SANSKI MOST	25			
14.	TRAVNIK	16			
15.	USORA	9			
16.	VAREŠ	9			
17.	VITEZ	19			
18.	ZAVIDOVIĆI	16			
19.	ZENICA	6			
20.	ŽEPČE	13			
21.	MOSTAR	58			

- **U toku je evaluacija tendera za projektiranje 373 kuće (278 u Federaciji BiH i 95 u RS-u), za koje je prethodno potrebno riješiti imovinsko-pravne odnose, te osigurati lokacijske uslove/građevinske dozvole, što je do sada u saradnji s općinama povratka učinjeno za gotovo dvije trećine odabranih korisnika.**

- Radovi na izgradnji obavljat će se sukcesivno po projektiranju, a prve kuće mogle bi se početi graditi, također, u proljeće 2016. godine.

REZIMIRANO, U NAREDNOJ GODINI PLANIRA SE USELJENJE SVIH 950 KORISNIKA U NJIHOVE IZGRADENE DOMOVE U OKVIRU DPSZ-A POTPROJEKATA BIH1 I BIH2.

BIH3 - Izgradnja 438 stanova u stambenim zgradama za lokalnu integraciju izbjeglica i raseljenih osoba u BiH

- U okviru ovog trećeg potprojekta DPSZ-a ukupne vrijednosti oko 14,4 miliona eura, planirana je izgradnja više stambenih objekata za neprofitno socijalno stanovanje. Stanovi su namijenjeni za integraciju izbjeglih i raseljenih osoba u BiH, a bit će u vlasništvu lokalnih zajednica koje su osigurale infrastrukturno opremljeno zemljište kao kontribuciju Bosne i Hercegovine okvirne vrijednosti oko 2 miliona eura.
- Potprojektom je obuhvaćena izgradnja ukupno 438 stanova u 19 lokalnih zajednica, od čega će se osam stanova graditi u Brčko Distriktu BiH, 178 stanova u devet gradova/općina FBiH i 252 stana u devet gradova/općina RS, kako slijedi:

FBIH	178	RS	252
1. BOSANSKI PETROVAC	20	1. BANJA LUKA	48
2. TUZLA	20	2. BIJELJINA	30
3. OLOVO	16	3. BILEĆA	15
4. ZENICA	62	4. BROD	15
5. PALE-PRAČA	6	5. DERVENTA	30
6. GORAŽDE	20	6. FOČA	12
7. FOČA/FBIH	9	7. GRADIŠKA	32
8. JAJCE	7	8. PRIJEDOR	50
9. ILIDŽA	18	9. VLASENICA	20

- Potpisan je Sporazum o grantu za provođenje ovog potprojekta i Ministarstvo pravde BiH izdalo je neophodno pravno mišljenje. Također, MLJPI je donijelo Pravilnik o kriterijima i postupku izbora korisnika i dodjeli stambenih jedinica u stambenim zgradama, kao neophodan pravni okvir, čime su se stekli uslovi za početak implementacije;
- MLJPI i jedinice za implementaciju sačinili su Akcioni plan za provođenje aktivnosti vezanih za BIH3. Ovim planom uvažene su okolnosti da su, u međuvremenu, pojedine općine i gradovi osigurali vlastita sredstva za projektiranje zgrada koje će biti završeno u proljeće 2016. godine (Bosanski Petrovac, Foča u FBiH, Olovo, Pale-Prača i Tuzla u FBiH, te Prijedor u RS-u), te da Općina Ilidža i Grad Banja Luka imaju gotove izvedbene projekte za zgrade, što znači da će biti raspisani tenderi za izvođenje radova na izgradnji (planirano za januar 2016. godine);
- Paralelno će se raspisivati tenderi za projektiranje zgrada u ostalim gradovima/općinama, što će omogućiti da se ovi zahtjevni projekti provedu blagovremeno, u roku iskoristivosti IPA sredstava (do 30. novembra 2017.), te da sve zgrade budu useljene do kraja 2017. godine.

BIH4 - Obnova 435 porodičnih kuća za povratak izbjeglica i interno raseljenih lica i izgradnja 45 porodičnih kuća za lokalnu integraciju interno raseljenih lica u BiH

- Na 36. sjednici, odžanoj 23. 12. 2015., Vijeće ministara BiH utvrdilo je Prijedlog sporazuma o grantu za BIH4, sa osnovama za zaključivanje ovog međunarodnog sporazuma;
- Identifikacija korisnika je već počela, ali je važno istaknuti da je izbor korisnika za BIH4 usko vezan za prekograničnu verifikaciju koju vrše partnerske zemlje u regionu;

- **Bosna i Hercegovina čini sve da se ovaj proces u što većoj mjeri ubrza. U tom pravcu MLJPI je pripremio nacрте sporazume o saradnji s vodećim institucijama zemalja partnera na prekograničnim provjerama podataka o izbjeglim osobama iz BiH koje trenutno borave u zemljama regiona, a koje su se prijavile za dobivanje pomoći u okviru RSP-a za povratak u BiH. Memorandum o razumijevanju između Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje R Hrvatske i MLJPI-a potpisan je 23. 12. 2015., a potpisivanje takvih memoranduma sa Srbijom i Crnom Gorom planirano je početkom 2016. godine.**

Izazovi u provođenju Okvirnog sporazuma u vezi s RSP-om i potprojekata DPSZ-a

U skladu s Okvirnim sporazumom, obaveza države partnera je da formira i održava implementacionu strukturu koja ima adekvatan kadar i opremu za provođenje svakog potprojekta u vezi s RSP-om. Stoga, **ključni izazov u provođenju DPSZ-a predstavljaju ograničeni kapaciteti implementacionih struktura na svim nivoima vlasti u BiH, i s tim u vezi osiguranje sredstava za nesmetano provođenje ovog zahtjevnog projekta, kako bi svi akteri mogli odgovorno ispunjavati svoje obaveze u okviru dodijeljenih uloga i odgovornosti.**

- Nakon što su jedinice implementacione strukture na nivou BiH i entiteta izvršile analizu radnog opterećenja, procijenile raspoložive kapacitete i iskazale vlastite negotovinske kontribucije kroz angažman postojećeg osoblja i materijalno-tehničkih sredstava, **trenutno se radi na osiguranju neophodnih ljudskih potencijala i nedostajućih sredstava za realizaciju DPSZ-a;**
- Nacrt prvog sporazuma o grantu podrške za pokriće troškova realizacije DPSZ-a je pripremljen, Vijeće ministara BiH utvrdilo je Prijedlog sa osnovama za zaključivanje sporazuma i Predsjedništvo BiH je na sjednici održanoj 17. 12. 2015. prihvatilo Prijedlog sporazuma o grantu podrške DPSZ-u, te ovlastilo ministra finansija i trezora BiH za njegovo potpisivanje u ime Bosne i Hercegovine:
- **Ukupna vrijednost Sporazuma o grantu podrške iznosi 3.324.288 eura, od čega je Bosna i Hercegovina u obavezi da osigura doprinos u iznosu od 2.659.433 eura ili 80% (uglavnom kroz kontribuciju za isplate plaća postojećem osoblju koje radi na implementaciji DPSZ-a), dok se 20% sredstava ili 699.855 eura osigurava iz kontribucije Evropske unije koja se kanališe putem CEB-a.**

Presjek predloženog budžeta iz Sporazuma o grantu podrške po jedinicama implementacione strukture dat je u donjoj tabeli:

Ukupan budžet za sve institucije				
Budžet za aktivnosti (01/01/2015 - 31/12/2016)				
Troškovi	Ukupno budžet (eura)	Vlastita kontribucija (eura)	Operativni grant (eura)	% Operativnog granta
Jedinica za implementaciju FBiH (JIPFBiH)	1.051.175	813.580	237.595	36%
Jedinica za implementaciju FBiH (JIPRS)	1.155.725	932.900	222.825	34%
Fond za povratak	200.100	162.040	38.060	6%
MLJPI Monitoring	420.600	349.800	70.800	11%
MLJPI Koordinacija i vođenje DPSZ-a	496.688	401.113	95.575	14%
BIH 80% i Operativni grant 20%	3.324.288	2.659.433	664.855	95%
Tijelo za žalbe	10.000		10.000	1%
Verifikacija troškova	25.000		25.000	4%
SVEUKUPNO	3.359.288	2.659.433	699.855	100%

Preduslov za isplatu sredstava operativnog granta je potpisivanje Memoranduma o razumijevanju (MoR) vezanog za finansijske aspekte provođenja Sporazuma o grantu podrške implementaciji DPSZ-a, kojim će se pojasniti uloge i odgovornosti između strana učesnica:

1. Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH
2. Ministarstva finansija i trezora BiH
3. Fonda za povratak BiH

4. Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica
5. Federalnog ministarstva finansija
6. Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske
7. Ministarstva finansija Republike Srpske

Na osnovu smjernica jedinica implementacione strukture DPSZ-a, **pripremljen je Nacrt MoR-a koji su sačinili eksperti revizorske kuće Deloitte, a koji je prihvatljiv za CEB i bit će poslan na usaglašavanje svim navedenim stranama odmah nakon potpisivanja sporazuma o grantu podrške, kako bi se omogućilo neposredno korištenje neophodno potrebnih sredstava.**

Međutim, kapacitete implementacione strukture DPSZ-a treba posmatrati u svjetlu potreba za provođenje i ostalih projekata u toku (CEB II, OPEC, SFD, IPA, poplave, zajednički projekti koje odobri Komisija za izbjeglice i raseljena osobe, budžetska sredstva entiteta, projekti socijanog stanovanja i dr.), **STOGA JE ZA SVE INSTITUCIJE NEOPHODNO OSIGURATI I DODATNU PODRŠKU, KAKO U LJUDSKOM POTENCIJALU, TAKO I MATERIJALNO-TEHNIČKIM I FINANSIJSKIM SREDSTVIMA.**

Uz pomenuti problem u vezi s ograničenim kapacitetima, kao i veoma kompleksnom administrativnom organizacijom Bosne i Hercegovine, postoje i druge specifičnosti u realizaciji ovog važnog programa u Bosni i Hercegovini:

- Radi se o zajedničkom programu u kojem učestvuju četiri zemlje koje, osim realizacije svojih državnih projekata, imaju obaveze i uticaj na uspješnost u provođenju projekata ostalih partnerskih zemalja. Ovo se naročito odnosi na ograničene kapacitete za provođenje neophodne prekogranične verifikacije (administrativne i terenske provjere) kako bi se izabrali korisnici koji ispunjavaju uslove iz Programa, uz napomenu da je prekogranična terenska verifikacija ponajviše karakteristična za BiH, jer druge zemlje u okviru svojih rješenja uglavnom nude projekte lokalne integracije, a ne povratka;
- Povratak kao preferabilno trajno rješenje čini dvije trećine DPSZ-a u okviru RSP-a, dok se samo jedna trećina odnosi na integraciju. Najveći dio stambenih rješenja odnosi se na obnovu ratom uništenih i oštećenih prijeratnih domova, koji su disperzirani na preko 3.000 lokacija širom zemlje, a na mnogim područjima je tehnička infrastruktura u potpunosti uništena ili ozbiljno oštećena (pristupni putevi, mostovi, nepostojanje elektonaponske mreže, vodovoda, kanalizacije i sl.), kao i socijalna (škole, ambulante, objekti za zadovoljavanje vjerskih, kulturnih, sportskih i dr. potreba);
- Navedene okolnosti su umnogome direktno vezane za proces izbora korisnika, što uz vrlo ograničene šanse za zapošljavanje, doprinosi visokom riziku od neuseljenosti stambenih objekata nakon rekonstrukcije, koji je dodatno usložen kada su u pitanju najranjivije kategorije stanovništva, shodno odlukama donatora i usvojenim kriterijima i ciljevima RSP-a;
- Dok ostale zemlje imaju uglavnom jednu vrstu trajnog rješenja i jednu kategoriju korisnika RSP-a (izbjegle osobe iz perioda 1991.-1995. koje se integiraju u zemljama prihvata), u Bosni i Hercegovini uz pomenutu kategoriju postoje još dvije kategorije korisnika (izbjegle osobe iz Bosne i Hercegovine koje se vraćaju iz zemalja regiona i interno raseljene osobe u Bosnu i Hercegovinu);
- RSP se finansira iz multidonatorskog fonda u kojem najveći udio imaju sredstva IPA. Korištenje ovih sredstava zahtijeva veoma složenu birokratsku proceduru, a nakon dugogodišnje prakse provođenja IPA projekata putem međunarodnih oraganizacija, prvi put je odgovornost za upravljanje ovim sredstvima povjerena domaćim vlastima, što svakako jeste veliki izazov (uspostava struktura za implementaciju i izgradnja kapaciteta, izrada propisa i priručnika za implementaciju, osiguranje neophodnih sredstava za troškove implementacije, monitoring, izvještavanje, evaluacija itd.);
- Za razliku od ostalih partnerskih zemalja u regionu koje su centralizirane i gdje državne institucije imaju direktnu nadležnost u provođenju RSP-a, u Bosni i Hercegovini MLJPI kao vodeća Institucija ima koordinirajuću ulogu, bez prerogativa za direktno upravljanje

DPSZ-om. Istovremeno, s obzirom na to da se radi o projektu čiji su osnov međudržavni sporazumi, država je odgovorna za pridržavanje svih obaveza na osnovu Okvirnog sporazuma i svih sporazuma o grantu u vezi sa RSP-om iz kojih se finansiraju potprojekti;

- Također, u poređenju sa ostalim partnerskim zemljama unutar RSP-a koje imaju samo jednu implementacionu jedinicu kojoj se direktno dodjeljuju sredstva za implementaciju, u BiH su oformljene čak tri jedinice za implementaciju, koje su ugovorni organi (FBiH, RS i Brčko Distrikt BiH), a sredstva se dodjeljuju Fondu za povratak koji je zadužen za finansijsku realizaciju ugovora, dok je MLJPI zadužen za koordinaciju prema vladinim i nevladinim institucijama i organizacijama u BiH, ali i sa zemljama partnerima, donatorima, CEB-om, saradnju sa UNHCR-om i OSCE-om, monitoring i izvještavanje.
- Sve partnerske zemlje su sa CEB-om potpisale okvirne sporazume u vezi sa RSP-om na osnovu odluka svojih vlada i sve potprojekte realiziraju kao sastavni dio Okvirnog sporazuma, a u BiH je za Okvirni sporazum u skladu sa Zakonom o postupku zaključivanja i izvršenju međunarodnih ugovora provedena procedura ratifikacije u Parlamentarnoj skupštini BiH koji je stupio na snagu tek po objavljivanju odluke Predsjedništva BiH o ratifikaciji.
- Svaki sporazum o grantu za provođenje potprojekata DPSZ-a prolazi identičnu, dugotrajnu proceduru (pribavljanje pozitivnog mišljenja na nacrt sporazuma, utvrđivanje prijedloga na Vijeću ministara BiH, prihvatanje sporazuma od Predsjedništva BiH, potpisivanje, ratifikacija u oba doma Parlamentarne skupšte BiH, donošenje odluke Predsjedništva BiH o ratifikaciji i objavljivanje sporazuma u "Službenom glasniku BiH").

Na kraju, poseban izazov predstavlja i to što stvarne potrebe za provođenje Aneksa VII. DMS-a u BiH i dalje daleko premašuju raspoložive mogućnosti čak i ovog najvećeg poratnog donatorskog programa, koji je ujedno i posljednja inicijativa međunarodne zajednice takve vrste u regionu.

Preporuke za unapređenje provođenja Okvirnog sporazuma u vezi sa RSP-om i potprojekata DPSZ-a

S ciljem procjene napretka postignutog tokom prve polovine realizacije RSP-a (od kraja 2012. do sredine 2015.), CEB i Evropska komisija proveli su srednjoročnu reviziju i evaluaciju RSP-a u četiri partnerske zemlje, koja je trebalo da odgovori na sljedeća pitanja:

- Da li izvorni ciljevi RSP-a za korisnike i vrste korisnika i dalje predstavljaju valjan izraz postojećih potreba?
- Da li RSP obuhvata porodice kojima je u najvećoj meri potrebna njegova podrška i da li se bavi zadovoljavanjem njihovih potreba?
- Da li je RSP na pravom putu za ostvarivanje održivih rješenja?
- Šta vlade čine da osiguraju puno poštivanje prava izbjeglica i raseljenih lica?
- Gdje se ogledaju raskoraci i kako se oni mogu premostiti?

Nakon provedene evaluacije, u novembru 2015. godine, Skupština donatora RSP-a usvojila je zajedničke preporuke koje su predstavljene na 7. sastanku Upravnog odbora RSP-a, održanom u Parizu, 1. 12. 2015.

Tom prilikom, donatori su potvrdili da je došlo do napretka partnerskih zemalja u provođenju RSP-a, ali da je potrebno da svi uključeni učesnici a posebno četiri partnerske zemlje koje vode proces preduzmu niz mjera kako bi se dodatno poboljšala efikasnost i djelotvornost njihovih državnih projekata stambenog zbrinjavanja.

Ključne kratkoročne preporuke za partnerske zemlje, koje su primjenjive i na BiH su sljedeće:

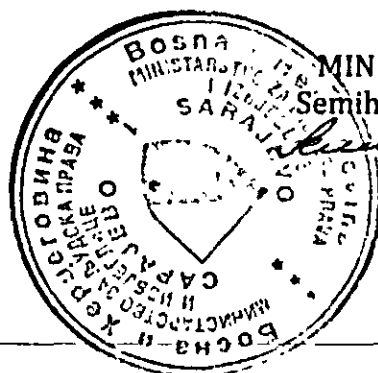
- Partnerske zemlje trebaju pažljivo i realno planirati raspored provođenja svakog potprojekta, uz podršku CEB-a u dogovoru sa UNHCR-om/OSCE-om, kako bi mogli uspostaviti specifične i djelotvorne mjere vezane za istek znatnog dijela sredstava EU u novembru 2017. godine. Potrebno je da učesnici redovno prate ovaj rizik i preduzimaju mjere za njegovo ublažavanje;

- Partnerske zemlje treba da osiguraju da dovoljno sredstava bude na raspolaganju za efikasno provođenje projekta, kako u pogledu ljudskih potencijala tako i vlastitog finansijskog doprinosa, uzimajući u obzir postepeni prestanak pružanja tehničke pomoći u budućnosti. Osim toga, sve partnerske zemlje treba da koriste već odobrenu finansijsku podršku od Evropske komisije u pogledu grantova za podršku;
- Partnerske zemlje treba da identificiraju odgovarajuće komplementarne inicijative usmjerene na povećanje održivosti za već odobrena stambena rješenja;
- Partnerske zemlje treba da izbjegavaju promjene u upravljanju jedinicama za implementaciju te da promjenu osoblja svedu na minimum. Vodeće institucije i jedinice za implementaciju projekta (JIP) treba da imaju osoblje posvećeno isključivo RSP-u, koje neće obavljati druge poslove i raditi na drugim projektima;
- Prilikom podnošenja novog potprojekta na odobrenje, više pažnje treba posvetiti ekonomskoj i socijalno-kulturnoj održivosti. Na ovo treba obratiti više pažnje nego što je ranije bio slučaj;
- Partnerskim zemljama preporučuje se da uspostave specifičan žalbeni mehanizam za postupke nabavki RSP-a koji bi trebao biti u mogućnosti odgovoriti tužiocu u roku od najviše 15 dana. Ukoliko partnerske zemlje ne odluče da uspostave takav mehanizam, trebale bi ipak osigurati da provođenje projekta neće biti stavljeno na čekanje zbog mogućih prigovora ili žalbi;
- Partnerske zemlje, zajedno s međunarodnim učesnicima, treba da preduzmu konkretne korake kako bi se olakšala i intenzivirala razmjena naučenih lekcija, posebno u pogledu regionalnog uticaja RSP-a. To bi trebalo pomoći u identificiranju primjera dobre prakse u osmišljavanju i provođenju RSP-a.

PRIJEDLOG ZAKLJUČAKA:

- Vijeće ministara BiH upoznao se i usvojilo je Informaciju o provođenju Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Evrope i Bosne i Hercegovine u vezi s Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje;
- Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da u svojstvu vodeće institucije radi na osiguranju neophodnih ljudskih potencijala, kao i materijalnih i finansijskih sredstava za troškove implementacije, a sve u saradnji s nadležnim ministarstvima i drugim tijelima uključenim u njegovu implementaciju.
- Zadužuju se nadležna ministarstva na nivou BiH da pruže svu neophodnu podršku Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH u provođenju ovog važnog programa;
- Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da, u skladu sa usvojenim Programom rada, redovno informira Vijeće ministara BiH o napretku u provođenju Sarajevskog procesa i realizaciji Državnog projekta stambenog zbrinjavanja u okviru Regionalnog stambenog programa;
- Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da predmetnu informaciju odmah dostavi i Parlamentarnoj skupštini BiH, s ciljem upoznavanja i nadležnog postupanja.

MINISTRICA
Semiha Borovac

Obrazloženje

u vezi sa iskazanim finansijskim sredstvima za realizaciju predloženih i utvrđenih zaključaka i mjera

Indikativni troškovi i izvori finansiranja DPSZ-a

U Tabeli 2. Indikativni vremenski okvir za provođenje i indikativni izvori finansiranja, Priloga 1: Opis državnih projekata za stambeno zbrinjavanje (DPSZ) u okviru Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja koji čini sastavni dio Okvirnog sporazuma između Razvojne banke Vijeća Evrope i Bosne i Hercegovine u vezi s Regionalnim programom za stambeno zbrinjavanje, ukupni troškovi DPSZ-a u BiH procijenjeni su na 101.043.000 eura, od čega se 85.893.000 eura ili 85% planira pokriti iz donatorskih fondova, a 15.150.000 eura ili 15% državnih fondova.

Pokriće troškova iz donatorskih fondova zavisi od uplata koje izvrše donatori u skladu s Općim uslovima Fonda Regionalnog stambenog programa (Prilog 2. Okvirnog sporazuma), a prema kojima Razvojna banka Vijeća Evrope koja upravlja Fondom RSP-a određuje indikativne kvote u okviru kojih svaka partnerska zemlja može podnositi aplikacije za provođenje potprojekata DPSZ-a. Prilikom odobravanja potprojekata, donatori određuju iznos do kojeg se određeni potprojekat može finansirati iz Fonda RSP-a. U do sada odobrenim potprojektima za koje su ukupni troškovi procijenjeni na 41.294.482 eura, iz Fonda RSP-a može se finansirati do 35.935.058 eura ili 87,02% ukupno procijenjenih troškova, a iz fondova Bosne i Hercegovine 5.359.429 eura ili 12,98%.

Pregled ukupno procijenjenih troškova za do sada odobrene potprojekte s indikativnim izvorima finansiranja dat je u donjoj tabeli.

Potprojekat	Ukupno procijenjeni troškovi	Fond RSP-a	Učešće	Državni fondovi	Učešće
BiH1	2.668.500 eura	2.387.500 eura	89,47%	281.000 eura	10,53%
BiH2	14.634.324 eura	12.634.032 eura	86,33%	2.000.292 eura	13,67%
BiH3	14.371.287 eura	12.343.875 eura	85,89%	2.027.412 eura	14,11%
BiH4	9.620.371 eura	8.569.651 eura	89,08%	1.050.720 eura	10,92%
Ukupno	41.294.482 eura	35.935.058 eura	87,02%	5.359.424 eura	12,98%

Bosna i Hercegovina planirala je državni doprinos osigurati kroz negotovinske kontribucije (dodjela građevinskog zemljišta, troškovi priključaka na infrastrukturu, troškovi izdavanja raznih dozvola, takse i sl.), kao i određeni finansijski doprinos za druge projektne aktivnosti. Finansijski doprinos potreban za završetak određenog potprojekta ne može se kvantificirati sve dok se ne izaberu njegovi krajnji korisnici, ne provedu tenderske procedure i ne valorizira negotovinski doprinos.

Operativni troškovi implementacije DPSZ-a i izvori finansiranja

Operativni troškovi implementacije DPSZ-a procijenjeni su na oko 140.000 eura mjesečno, od čega je BiH obavezna osigurati vlastiti doprinos za pokriće 80% troškova, a 20% planira se pokriti iz sredstava Pomoćnog granta koji, u skladu s Okvirnim sporazumom, RBVE dodjeljuje iz sredstava EU u obliku novčane pomoći radi sufinansiranja operativnih troškova Strukture za provođenje.

Jedinice za implementaciju (nadležna entitetska ministarstva) i vodeća institucija (Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH) vlastiti doprinos osiguravaju iz redovnih godišnjih budžeta, a koji se sastoji od plaća za osoblje uposleno u institucijama koje rade u korist DPSZ-a, uredskog prostora i pokriva djelimičnih troškova dnevnica i goriva.

U skladu sa Sporazumom o grantu podrške, iz sredstava Pomoćnog granta planirano je da se finansira plaćanje dodatnog osoblja koje će biti angažirano na provođenju DPSZ-a, putni troškovi, nabavka opreme, tijelo za žalbe i verifikacija troškova od nezavisne revizorske kuće.

BIH1

Republika Srpska	20
Banja Luka	4
Gradiska	6
Prnjedor	5
Trebinje	5

Federacija BiH	26
Foca FBiH	6
Olovo	8
Gorazde	12

Republika Srpska	25
Foca	15
Novo Gorazde	10

Federacija BiH	19
Bosanski Petrovac	8
Bosansko Grahovo	13
Bugojno	7
Dobretici	4
Sanski Most	7
Sarajevo-Hadzići	2
Sarajevo-Stari Grad	1
Sarajevo-Vogošća	3
Travnik	6
Tuzla	6

Republika Srpska	40
Brod	10
Derвента	23
Kotor Varoš	3
Srebrenica	4

BIH2

Republika Srpska	30
Banja Luka	4
Celina	2
Gradiska	6
Kozarska Dubica	5
Novi Grad	3
Prnjedor	3
Trebinje	7

Federacija BiH	448
Bosansko Grahovo	43
Bugojno	8
Bosovoča	18
Domaljevac-S.	5
Drvar	38
Glasno	62
Jajce	9
Kaples	38
Magla	28
Novi Travnik	22
Odbak	38
Orasje	58
Sanski Most	25
Travnik	15
Usora	9
Vareš	9
Vihari	19
Zavidovići	14
Zenica	6
Zepče	13

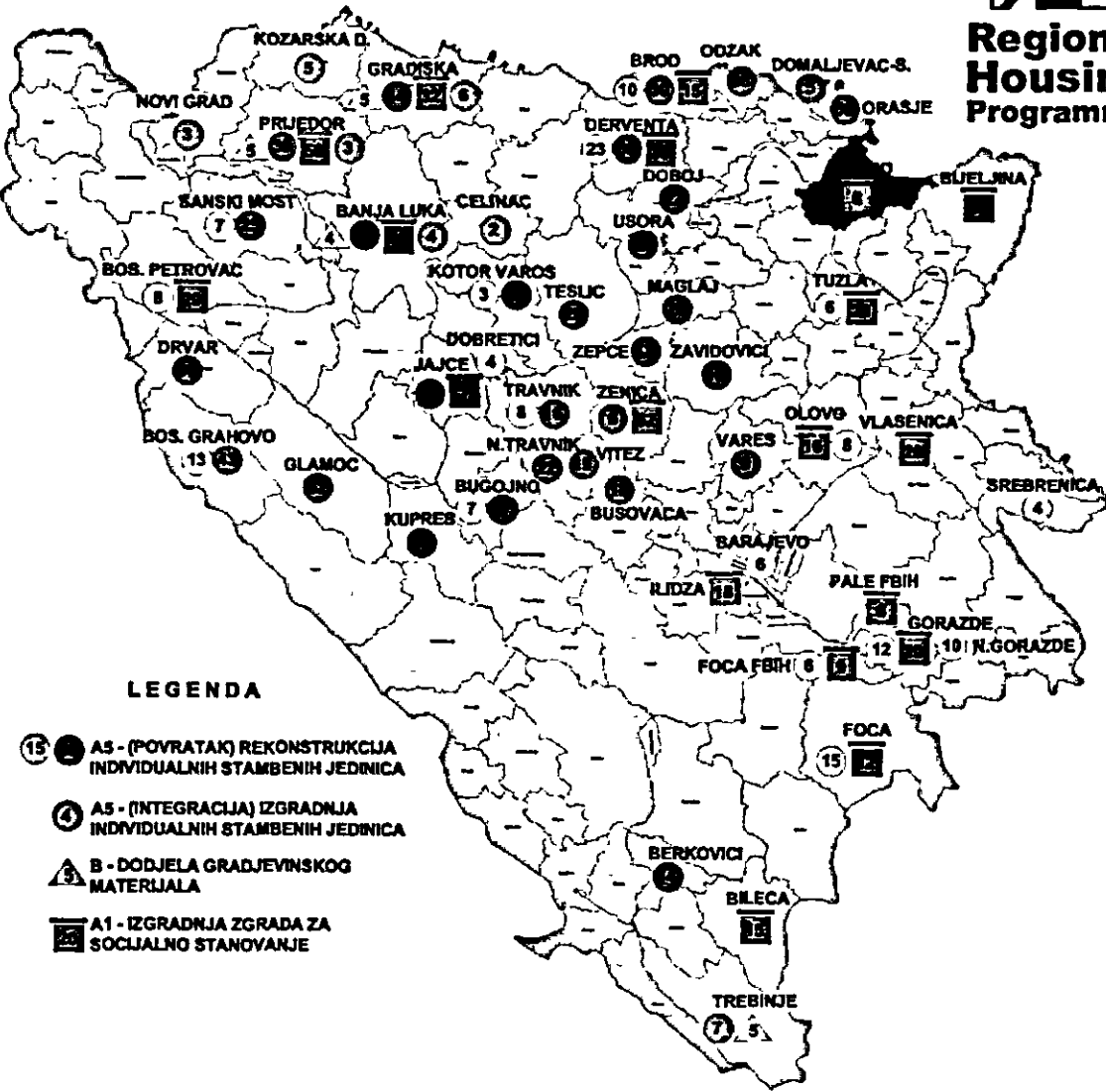
Republika Srpska	231
Banja Luka	7
Berkovici	14
Brod	38
Derвента	38
Orasje	22
Gradiska	14
Kotor Varoš	38
Prnjedor	39
Teslic	29

BIH3

Federacija BiH	176
Bosanski Petrovac	20
Gradiska	18
Kozarska Dubica	62
Novi Grad	4
Prnjedor	20
Trebinje	9
Teslic	18

Republika Srpska	252
Bosanski Petrovac	48
Gradiska	30
Orasje	15
Glasno	15
Jajce	30
Kaples	12
Magla	32
Novi Travnik	50
Odbak	20

MAPA BOSNE I HERCEGOVINE SA PRIKAZOM DISTRIBUCIJE STAMBENIH JEDINICA U OKVIRU POD-PROJEKATA BIH1, BIH2 I BIH3

LEGENDA

- 15 ● A5 - (POVRATAK) REKONSTRUKCIJA INDIVIDUALNIH STAMBENIH JEDINICA
- 4 ● A5 - (INTEGRACIJA) IZGRADNJA INDIVIDUALNIH STAMBENIH JEDINICA
- ⚠ B - DODJELA GRADJEVINSKOG MATERIJALA
- A1 - IZGRADNJA ZGRADA ZA SOCIJALNO STANOVANJE